

כן, אני אספר לך בדיחה ותבין: איש אחד הלך ברחוב, והוא רואה שלט ליד חנות משחקים "צעצועים למחירה". הוא נכנס לחנות כדי להעיר למוכר על הטעות בשלט, אבל לא היה לו נעים לבוא ולהעיר, אז הוא חיפש משחק לקנות לבן שלו, בקופה הוא אמר למוכר: "אתה יודע... 'למכירה' כותבים עם כ'...", אומר לו המוכר: ברור שאני יודע, אבל אתה יודע כמה אנשים נכנסו לקנות משחק בזכות הטעות בשלט...

אז מה, הם פשוט רוצים שניכנס להעיר להם שכותבים "המזון המהיר" ועל הדרך נשב ונאכל שם?

אנחנו יכולים להכנס ולהגיד להם, בלי לשבת לאכול שם...

אז קדימה, בוא נכנס!

דוד ויונתן נכנסים למסעדה ופוגשים שם את חזקי המשגיח.

שלום ילדים! מה תרצו להזמין?

לא רצינו להזמין כלום...
פשוט שמנו לב שיש טעות בשלט של המסעדה...

טעות?

כן, מזון מהיר כותבים באות ה' ולא באות א'!

לא, לא, לא, אין כאן שום טעות! אנחנו בהחלט התכוונו
למה שכתבנו - המזון שלנו הוא מזון מאיר!

מזון מאיר? איך מזון יכול להאיר???

הו, שאלת שאלה מצויינת! אבל זה לא על רגל אחת,
בואו נשב ליד השולחן, נזמין לכם ארוחה טובה על חשבוננו, ובסופו של דבר
הכל יהיה ברור.

רגע, לפני שאנחנו יושבים לאכול
אנחנו צריכים לוודא את הכשרות כאן..

ודאי, ודאי, הנה תראו את תעודת הכשרות, ועדיין לא
הצגתי את עצמי - אני חזקי, משגיח הכשרות כאן במסעדה, והתפקיד שלי
כאן הוא לדאוג שהמזון כאן יהיה מאיר...

אוקי, דוד, אנחנו יכולים לאכול כאן.

דוד ויונתן מתיישבים לאכול, הם מזמינים שניצל וסלט.

תגידו, הרגשתם אי פעם שהמזון שאתם אוכלים משפיע
עליכם, חוץ מתחושת שובע? משפיע על המצב רוח, על ההתנהגות...

אממ... אפשר לומר שכן. אחרי שאני אוכל שוקולד
יש לי באותו רגע מרץ כזה, לרוץ, לקפוץ.

אמא שלי מקפידה מאוד לא להכניס הביתה מאכלים עם
צבע מאכל, היא אומרת שזה משפיע על המוח לא לטובה.

יפה, אתם ממש צודקים. המאכלים שאנחנו אוכלים
משפיעים לא רק על הגוף, אלא גם על הנפש! יש סוגים שונים של תבלינים
שמשפיעים על מצב הרוח והתכונות. יש מצוה לאכול בשר ולשתות יין
בחגים, כי הם גורמים לנו לשמחה.

ובכן, אתם יכולים לחשוב עכשיו על הקשר בין "מזון מאיר" לבין התפקיד
שלי כאן כמשגיח כשרות?

אני יכול לנסות... כמשגיח כשרות אתה דואג שהאוכל כאן
יהיה כשר, לפי כל הכללים שהקב"ה קבע, וכאשר האוכל
כשר הוא מאיר ומשפיע עלינו לטובה.

מדויק לחלוטין! כתוב בתורה "והתקדשתם והייתם
קדושים" - והכוונה היא לאכול מאכלים שמתאימים לנו כיהודים. אם תשימו
לב, הבהמות והחיות הכשרות לאכילה הן חיות עדינות, שאינן טורפות.
כאשר אנו מקפידים לאכול אוכל כשר אנחנו מזינים את עצמנו במאכלים
שמעדנים אותנו. אנחנו מסוגלים להבין ולחוש דברים קדושים ורוחניים,
אנחנו רגישים לזולת.

מי שלא מקפיד על אוכל כשר, נעשה אטום לכל הדברים הללו.

זה מדהים לחשוב על כך שכשאני מקפיד על כשרות אני שומר על עצמי ועל הגוף שלי קרוב לה', בדבר כל כך גשמי!

מצאו בתפזורת לפחות 3 מילים שמבטאות את התוצאות של הקפדה על כשרות (בכל כיוון):

ק	ה	נ	ע	ת	א	ר
ר	ל	ק	ד	ו	ש	ה
ג	ב	צ	י	ש	פ	כ
ר	ו	ח	נ	י	ו	ת
ד	ר	ת	ו	ג	ע	ס
ב	ק	ל	ת	ר	ח	ז

אנחנו אוכלים עכשיו שניצל. אתה יכול לספר לנו קצת על הדרך שהשניצל עובר עד שהוא מגיע לצלחת, כשר ומאיר?

אווה, לא תאמינו איזו דרך ארוכה השניצל הזה עבר, וכמה שלבים שהפכו אותו להיות ראוי לאכילה של יהודי.

בואו נתחיל מהתחלה:

קודם כל השניצל הזה מגיע מעוף שהוא טהור לאכילה. לעופות הכשרים יש סימני כשרות מסויימים ובנוסף גם מסורת שעוברת מדור לדור לגבי כשרותם.

העוף הטהור נשחט כהלכה, על ידי שוחט ירא שמים שבקיא היטב בהלכות שחיטה ועבר הכשרה מקיפה. גם בהמות צריך לשחוט בשחיטה כשרה. בהמה או עוף שלא נשחטו כהלכה נקראים 'טריפה'.

בשלב הבא יש להכשיר את העוף, כלומר להוציא ממנו את כל הדם שיש בו, שכן יש איסור חמור לאכול דם.

הנה, תראו את ההלכה:

הלכות והליכות חלק ב', דיני כשרות, פרק ד, הלכה א

דָם בְּהֵמָה תִּהְיֶה וְעוֹף - בֵּין טְהוֹרִים וּבֵין טְמֵאִים - אֲסוּר בְּאֲכִילָה וּבִשְׁתֵּיהֶן מִן הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (ויקרא ז, כו): 'וְכָל דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל מוֹשְׁבֵי תִיכֶם לְעוֹף וּלְבְּהֵמָה' וְהַתִּיה בְּכָלֵל בְּהֵמָה.

איך מוציאים דם מעוף?

זה תהליך מעניין, שכולל כמה שלבים:

- 1: השריה – משרים את העוף במים למשך כחצי שעה
- 2: מליחה – מולחים את העוף מכל צדדיו בהרבה מלח גס, כי המלח סופג לתוכו את הדם. בזמן זה שמים את העוף מעל גבי רשת, לוח מנוקב או משופע כדי שהדם יוכל לצאת החוצה. במצב זה משאירים את העוף כשעה.
- 3: הדחה – מנערים את המלח מהבשר ומדיחים אותו במים מספר פעמים.

סתם שתדעו, בעבר, עד לפני כמה עשרות שנים, בזמן של סבתא רבא שלכם בערך, היו קונים עוף חי בשוק, לוקחים אותו לשוחט ולאחר מכן עושים את כל תהליך ההכשרה בבית! כיום, במשחטות הכשרות דואגים להכשיר לנו את העופות ולהביא לנו אותם מוכנים לאכילה.

שייכו לכל אחד משלבי הכשרת הבשר את האביזרים הנצרכים עבורו.
(ישנם אביזרים שמשמשים לכמה שלבים)

הדחה

מליחה

השריה

קערה רשת מלח גס מים לוח מנוקב שעון

לא יאומן, איזו דרך ארוכה! זו השקעה גדולה לאכול אוכל כשר.

חכה, זה לא הכל! קיבלנו לכאן למטבח את העופות הכשרים, השוחטים והמוכשרים, ועכשיו עלינו להכין אותם. איך מכינים שניצל? טובלים את פרוסות חזה העוף בביצה, פירורי לחם ותבלינים ומטגנים. גם כאן יש הלכות שחובה להקפיד עליהם. איסור אכילת דם הוא גם בביצים.

הלכות והליכות חלק ב, דיני כשרות, פרק ד, הלכה ב

דָם הַנִּמְצָא בְּבִיצָה אָסוּר בִּאֲכִילָהּ. לַפְעָמִים הַדָּם פּוֹסֵל אֶת הַבִּיצָה כֻּלָּה וְלִכְּנֹ, כְּאִשֶּׁר מְטַגְּנִים בִּיצָה אוֹ אֹפִים עֹגָה עִם בֵּיצִים, אוֹ שֶׁמֶבְשָׁלִים תִּבְשִׁיל עִם בֵּיצִים, יֵשׁ לַבֶּדֶק אוֹתָן קֶדֶם הֵיטֵב. (סעיף א)

הִרְחָבָה:

כָּל בִּיצָה שֶׁעוֹמְדִים לְבָשְׁלָהּ אוֹ לְטַגְּנָה לֹא קוֹלְפֶתָהּ, רְאוּי לִפְתּוֹחַ אוֹתָהּ אֶל תּוֹךְ כָּלִי נִפְרָד וְלַבֶּדֶק אִם אֵין בָּהּ דָּם.¹

בֵּיצִים שֶׁאֵין מְפֹרָשׁ² - כְּלוּמַר שֶׁאֵין חֲשִׁישׁ שֶׁהִיא עֲשׂוּי לְהוֹצֵר מִהֶן אֶפְרוֹחַ - לְדַעַת גְּדוֹלֵי הַפּוֹסְקִים הַדָּם הַנִּמְצָא בָּהֶן אָסוּר רַק מִצַּד מְרֵאִית הָעֵין, אֲךָ שֶׁאֵר הַבִּיצָה, הַכָּלִי וְהַתְּבָשִׁיל מְתָרִים.³ אִם בִּשְׁלוּ אוֹ טִגְּנוּ בִּיצָה עִם דָּם כְּזֶה יֵשׁ לְהַמְתִּין 24 שָׁעוֹת, וְאִזּוּ הַכָּלִי מְתָר גַּם לֹא הַכְּשָׁרָה.

'בִּיצָה קִשָּׁה' שֶׁלָּמָּה אֵין צָרִיף לַבֶּדֶק, וּבְכָל מִקְרָה הַבִּיצָה, אוֹ הַתְּבָשִׁיל הַנִּעֲשֶׂה מִמֶּנָּה, אֵינֶם נִאָּסְרִים כְּשֶׁלֹּא נִבְדְּקָה.⁴

הַלָּכָה לְמַעֲשֵׂה בִימִינוֹ: רַב הַבֵּיצִים הַנִּמְפָּרֹת בְּחִנְיּוֹת אֵינָן מְפֹרָשׁ אֲבָל מַעוֹט הַבֵּיצִים כֵּן וְעָלִיל לְהוֹצֵר מִהֶן אֶפְרוֹחַ, וְלִכְּנֹ לְדַעַת רַב הַפּוֹסְקִים, זֹרְקִים אֶת כָּל הַבִּיצָה שֶׁנִּמְצָא בָּהּ דָּם, אֲךָ שֶׁאֵר הַתְּבָשִׁיל מְתָר. וְאִם בִּשְׁלוּ אוֹ טִגְּנוּ בִּיצָה עִם דָּם שְׂכָזָה, יֵשׁ לְהַמְתִּין 24 שָׁעוֹת, וְאִזּוּ הַכָּלִי מְתָר גַּם לֹא הַכְּשָׁרָה.

לְדַעַת פּוֹסְקֵי סְפָרַד: אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא רַק אֶת הַדָּם וּשְׁאָר הַבִּיצָה מְתָרָה.

זה אחד התפקידים שלי כאן – לבדוק את הביצים. אם אני מוצא דם בביצה – אני זורק אותה לפח.

מתחו קו בין המקרה לבין הדין:

• ביצה שעומדים לבשלה או לטגנה ללא קליפתה	• לאחר 24 שעות הוא מותר ללא הכשרה
• אם בשלו או טגנו ביצה (שאינה מופרית) עם דם - מה דין הכלי?	• יש לפתוח ולבדוק שאין בה דם
• ביצה קשה שלמה	• לא נאסר
• תבשיל שנעשה עם ביצה שלמה שלא נבדקה	• לא צריך לבדוק

מעניין אותי... האם יש סוג של דם שכן מותר לאכול?

נו, באמת יונתן, לא ראית בהלכה הראשונה שלמדנו: "וכל דם לא תאכלו".

תנו לי להפתיע אתכם, בואו תראו את ההלכה הבאה:

הלכות והליכות חלק ב, דיני כשרות, פרק ד, הלכה ג

דָם שֶׁל דָּגִים מְתָר בְּאֲכִילָה. אֲךָ אִם הוּא מִנְּחָ בְּכָלִי בְּלִי הַדָּגִים עֲצָמָם, אָסוּר מִפְּנֵי מִרְאִית עֵין [=עֲלוּלִים לַחֲשֵׁב שֶׁהוּא דָם אָסוּר]. אִם נִכָּר עַל הַדָּם שֶׁהוּא דָם דָּגִים, כְּגוֹן שֶׁמְעַרְבִים בּוֹ קִשְׁקָשִׁים, מְתָר. (סעיף ב)

תודה רבה חזקי! חידשת לנו ממש הרבה. ואני מבין שיש לנו עוד מה ללמוד... נשתדל לבוא לכאן מידי פעם כדי לדבר עוד על ענייני כשרות.

בשמחה! אני מחכה לכם!

לסיכום הפעילות

הכינו יחד כרזה למסעדת המזון המאיר.
כתבו משפט שמבטא את המסר.